

80 let včelařského spolku ve Vřesině

Kronika naší základní organizace, jakožto výmluvný svědek naší činnosti, ale i archivní dokumenty nám napovídají, že je tomu již 80 let, kdy byl založen český včelařský spolek ve Vřesině. Nový český včelařský spolek byl založen na popud přítele Bohumila Smolky dne 27.11.1933, kdy 17 místních včelařů a to Bohumil Smolka, Augustin Selník, Jan Vojáček, Alfons Tkačik, Richard Selník, Atnošt Veselý, František Keller, Josef Jarý, Hubert Keller, Theofil Smolka, Alois Tkačik, Josef Sbečka, Richard Smolka, Jan Klučka, Josef Keller, Pavel Nevřela a Albert Urbánek, dále Antonín Ryška, Jan Kašpar a Jan Menšík ze Závady a přátelé Antonín Janda a Emil Hrubík z Darkoviček schválilo stanovy Včelařského spolku pro obce Vřesina, Darkovičky a Závada se sídlem ve Vřesině. Současně byla podána žádost na Zemský úřad v Brně o povolení k činnosti založeného spolku.

Povolení ke zřízení spolku bylo uděleno Zemským úřadem v Brně dne 15.12.1933 výměrem č.j. 49279/V-13 rejstřík 2372-1933. Prvním předsedou spolku se stal přítel Bohumil Smolka a jednatelem přítel Augustin Selník, oba z Vřesiny, místopředsedou Antonín Ryška ze Závady. Spolek hned v začátcích pracoval dobře a postupně rozšiřoval svou členskou základnu, čímž vzrůstaly i počty včelstev. V roce 1934 se hlásili za členy včelaři z okolních vesnic. Z Bohuslavic se stal členem našeho spolku přítel Jakub Bula a z Píště přátelé Ondřej Buršík a František Vinopal. V roce 1935 a 1936 rozšířili naši členskou základnu včelaři z Bělé a z Hlučína, takže na začátku roku 1937 čítala naše organizace již 45 členů se 122 včelstvy. Po celá ta léta rostla členská základna, přibývalo nových mladých včelařů, avšak na druhé straně mnoho starých výborných a zkušených včelařů ze zdravotních důvodů přestalo včelařit, anebo zaniklo jejich členství úmrtím. Dobře rozvíjející se činnost spolku byla přerušena připojením Hlučínska k Německu koncem roku 1938.

K obnovení práce spolku došlo již na podzim roku 1945. Sešli se přátelé Alois Tkačik, Alfons Smolka, Jan Vojáček, Richard Smolka a František Keller a další, aby obnovili činnost Spolku českých včelařů ve smyslu ustanovení § 3 dekretu presidenta republiky č. 81/45 Sb. ze dne 25.9.1945. Popud k obnovení činnosti dal přítel Alois Tkačik a byl také zvolen předsedou základní organizace a jednatelem přítel Alfons Smolka. Žádost o obnovení spolku byla zaslána na okresní úřad v Hlučíně dne 16.12.1945, za výbor spolku ji podepsali Tkačik Alois a Smolka Alfons. Po prověření spolehlivost byl pak spis o zahájení činnosti postoupen dne 22.3.1946 Zemskému národnímu výboru v Brně. Provozování činnosti spolku bylo povoleno 17.4.1946 Zemským národním výborem expoziturou v Ostravě pod č.j. 2636/1.

Ještě do konce roku se k činnosti spolku připojili včelaři z obce Píšť, takže spolek měl na konci roku 1945 25 členů se 115 včelstvy. Začátky obnovené činnosti byly těžké. Přídělový systém cukru 4,5 kg na včelstvo byl nedostatečný. Včelaři proto dokrmovali včelstvo medem. Přesto členové a výbor spolku včelařů vyvíjeli maximální snahu o rozšíření členské základny. V roce 1947 byl zvolen do funkce předsedy organizace přítel Alfons Smolka a do funkce jednatele přítel Augustin Selník. Téhož roku byli připojeni ke spolku včelaři z Bohuslavic, takže stav členů ke konci roku 1947 byl 38 se 195 včelstvy. Růstu základní organizace a jeho členské základny byla stále věnována maximální pozornost. V roce 1950 byli přijati členové – včelaři z Bělé a v roce 1951 ze Závady, takže stav členské základny již vzrostl na 57 se 321 včelstvy. V každé obci byl zvolen důvěrník, který byl dobrou oporou výboru ZO a organizátorem akcí ve své obci. Největšího počtu členů bylo dosaženo v roce 1979, kdy ve spolku bylo organizováno 97 včelařů, kteří obhospodařovali 698 včelstev. Trend posledních 25-ti let je takový, že počet členů postupně klesal na úroveň dnešního stavu, ale počet včelstev po roce 1989 vzrůstal. V roce 2005 bylo v evidenci vedeno 830 včelstev, o které pečovalo 45 členů. Po tomto roce došlo ke zlomu a počet včelstev se postupně snižoval a pohyboval se v rozmezí 500 až 600 včelstev.

V současném období vyvíjí včelařský spolek svou činnost na katastru 5-ti obcí, Bělé, Bohuslavic, Píště, Vřesiny a Závady, má 40 členů, kteří obhospodařují 574 včelstev.

Posláním včelařského spolku vždy bylo rozšiřování teoretických i praktických znalostí včelaření, vzájemné předávání zkušenosti. K tomu přispívaly přednášky, kurzy a besedy, které se po celou dobu

činnosti spolku organizovaly nejméně 2x ročně. Dále se běžně pořádaly společenské plesy a večírky k utužování přátelského kolektivu, nebo zájezdy se včelařskou tematikou.

I my dnes, podíváme-li se na naše první stanovy z roku 1933 článek 1, Účel spolku, tyto stanovy plně naplňujeme.

Teoretické znalosti si doplňujeme na přednáškách v zimních měsících, tak zvané moudré středy. Letos se uskutečnilo pět přednášek se zaměřením na nemoci včel, včelí produkty a jejich využití pro zdraví člověka a nové směry ve včelaření.

K propagaci včelařství jsme u příležitosti 80-ti let spolku pořádali výstavku včelařské techniky, nářadí a zařízení od dob našich dědečků až po moderní zařízení současnosti, včetně prezentace živých včel v proskleném úlku. Výstavky se uskutečnily při Anneských slavnostech v Bohuslavicích, na zahrádkářské výstavě v Píšti a v rámci ukončení prázdnin ve Vřesině a měly mezi veřejností příznivý ohlas. Dále jsme spolupracovali při otevření včelařské stezky v zoologické záhradě v Ostravě, na jejímž vybudování jsme se podíleli.

V Bohuslavicích máme včelařský kroužek, jehož činnost se pod vedením přítele Karla Ostárka aktivně rozvíjí. Děti se v letošním roce zúčastnily soutěže Zlatá včela. Kroužek pravidelně navštěvuje 12 žáků z Bohuslavic, Závady a Píště. Pro kroužek jsme zakoupili včelařské vybavení v hodnotě 25 000,- Kč. Děti si zakoupené úly osadily včelami a některé z nich už mají i včely vlastní.

Na děti jsme nezapomněli ani v předvánočním období. Jak na vánočních trzích ve Vřesině, tak i při výstavě perníků v Bohuslavicích si mohly děti vyzkoušet svou zručnost. Měly možnost si ozdobit cukrovou polevou perníček z medového těsta, nebo zhotovit vánoční svíčku z včelího vosku.

Důležitým posláním našeho spolku je trvalá starost o zdravotní stav našich včelstev. S velkým rozvojem trhu se na naše území dostávají výrobky a suroviny z různých částí světa. S nimi přijdou i škůdci, na které nejsou naše včely zvyklé a dělá jim problém se s nimi vyrovnat. Jedním z nich je i Varroa destraktor. Jedná se o roztoče, který napadá včelstva a při jeho přemnožení včelstvo uhynie. Proto v rámci ochrany každý podzim své včely léčíme a ze zimní měli odebíráme vzorky, které státní veterinární správa vyšetří. Podle výsledků organizujeme další léčení. K varroaze se přidává Nosema ceranae. Je to nemoc, která se objevuje v posledních letech, kterou včelař obvykle nezaznamená, ale na podzim zjistí, že včelstva, která v létě přinesla pěkný výnos, v období podzimu zanechala prázdné úly a včely se vytratil. Další chorobou, která nás hodně straší, je Mor včelího plodu. Při jeho zjištění se vyhledává ochranné pásmo a včelař o svá včelstva včetně zařízení většinou přijde spálením. Prozatím této chorobě v našem regionu úspěšně odoláváme.

Dalším faktorem, který negativně ovlivňuje včelaření, je vysoká intenzifikace zemědělské výroby. Ne všechny postřiky jsou pro včely nezávadné a jejich nevhodná aplikace pak přináší nejen rozpory mezi zemědělci a včelaři, ale i úhyny včel. Určité problémy jsme v této oblasti zaznamenali v Píšti.

Včelaření je záslužná činnost a má v přírodě své opodstatnění. Naše organizace stárne, členové nám ubývají, proto uvítáme každého z Vás, kdo by měl zájem včelařit. Přispějte k tomu, aby i za 20 let jsme mohli oslavit stoleté výročí včelařského spolku a my věkově starší mohli najít své pokračovatele, kterým rádi předáme své zkušenosti.

Závěrem mi dovolu, abych všem občanům popřál radostné prožití vánočních svátků, do nového roku hlavně zdraví, štěstí a osobní pohodu a nám včelařům zdravé včely a dostatek včelích produktů.

